

שְׁלַח לַחֲמַד

פְּרָשֵׁת תְּרוּמָה | תשפ"ד

בצדקה תכנון

גליון 309

סיפור לשבת

וַיְקַוְזוּ לִי תְרוּמָה (כה, ב)

הרה"ק מווארקא זי"ע נכנס פעם לעשיר אחד, וכאשר ביקש ממנו סכום לצדקה ענה לו העשיר בלאו, וככל שניסה הרה"ק לטעון שאכן יתן, התעקש העשיר עצמו יותר ויותר שלא יתן, עד שהגיע הדבר לזה שהעשיר קרא בקול, שהוא ממש לאיבוד הזמן מה שהוא נשאר יושב כאן, כי ממילא לא יתן... ענה לו הרה"ק שזהו אינו, כי הרי ידעינן מחז"ל שהיצר הרע בא לו לאדם מיד כשנולד, כי יצר לב האדם רע מנעוריו, אבל היצר טוב בא לו רק משנת הי"ג ואילך, והנה מאחר שהיצר הרע זקן יותר על כן הוא מדבר בכל עת קודם, ואי לזאת, אני יודע שעד כאן דברי היצר הרע, ואני ממתין שכבר יבוא תור היצר טוב לדבר, דאף שהוא הצעיר, מ"מ גם הוא רשאי עכ"פ לדבר.

מסופר על המגיד מדובנא זי"ע שבא אל גביר למדן לקבל ממנו נדבה עבור פדיון שבויים. קיבל אותו העשיר בסבר פנים יפות ונסתובבה שיחתם בדברי תורה. כאשר ראה המגיד שהזמן הולך לריק התחיל לדבר על מצות צדקה לרמזו על סיבת בואו, אולם גם העשיר היה אומר כנגדו רעיונות נפלאים בעניין זה, ראה המגיד שאין סוף לעניין הזה, וכי העשיר מבקש להתחמק ממנו ע"י אמירת ד"ת, אמר לו: אספר לך מעשה, באחת המדינות הרחוקות לא ידעו תושביה על מאכל ה"בצל", ולא ראוהו מעולם. יום אחד בא לשם אורח אחד והביא אתו בצל אחד. אנשי המקום שמחו על זה מאד, ונתנו לו מטמון כסף בעד הבצל. הם זרעו אותו והתחיל לגדול אצלם בצל הרבה. כששמע זאת עני אחר, לקח עמו שום ונדד למדינה הזאת שגם שום לא היה בה. לא ידעו אנשי המקום מרוב שמחה מה לעשות בו, מה לגמול לו, אמרו: באיזה דבר יקר אפשר לגמול לו תמורת הדבר היקר הזה? החליטו לשלם לו בדבר היקר שיש להם בבצל, גם אתה - סיים המגיד מדובנא אומר לי חידושי תורה כנגד חידושי תורה שלי. והלא נאמר: די מחסורו אשר יחסר לו, ולי חסר כסף.

וְעֵשִׂית מִנֶּרֶת זֶהָב טְהוֹר מִקֵּשֶׁה תַעֲשֶׂה הַמְנוֹרָה (כה, לא)

במדרש (בראשית רבה ט"ז, ז) נא': "אמר לו הקב"ה למשה ועשית מנורת זהב טהור, אמר לו משה כיצד נעשה אותה? עד שנטל הקב"ה מטבע של אש, והראה לו עשייתה. אעפ"כ נתקשה משה. אמר לו הקב"ה לך אצל בצלאל, והוא יעשה אותה, ואמר לבצלאל ומיד עשאה". אמר הרה"ק בעל ה"אמרי אמת" מגור, שזה ארבעים שנה נתקשה בדברי המדרש, איך יתכן שמשנה רבנו אדון הנביאים, התקשה בעשייתה, ובצלאל עשאה מיד?! עד שהגיע מעשה לידו ועל ידי זה הבין הביאור במדרש. היה זה כאשר חתנו של הרה"ק בעל ה"אמרי אמת", נאלץ לעבור ניתוח, ואושפז בבית"ח בוורשא, ולאחר הניתוח נתהוו סיבוכים. בא ה"אמרי אמת" לבית החולים לבקרו, והתעניין אצל הרופא המנתח מה קרה? השיב הרופא: למה הדבר דומה? למלך שהייתה באוצרותיו אבן יקרה, ובה כתם קטן. המומחים הגדולים סירבו לטפל באבן, בידעם יוקרתה אצל המלך וחששו שמא מרוב התרגשות יפגע היהלום. מה עשו? מסרוהו לבעל מלאכה פשוט, וכלי התרגשות הסיר את הכתם. המש"ח הרופא, כן ידוע כשהמלכה, אשת הקיסר נפוליון נזקקה לטיפול רפואי, נמנעו הרופאים לטפל בה. הם קראו למיילדת כפרית שלא ידעה מי האשה, והכל בא על מקומו בשלום. הסביר הרופא המנתח, כך גם קרה לי הפעם, אצלי זה ניתוח קל ופשוט, ברם, בידעי שאני מטפל בחתן המלך, כחתנו של הרכי, התרגשתי מאד, וכתוצאה מזה חלה הסתבכות. כששמע הרכי את דברי הרופא אמר: עכשיו נתבהרו לי דברי המדרש: משה רבינו בידעו עמקי הסודות וגודל קדושת המנורה, ירכה, קנה, גביעה, כפתוריה ופריחיה ומסיכה זו התקשה במעשה המנורה. לא כן בצלאל שלא היה במדרגה זו, הצליח לעשותה מיד.

{ סיפורי צדיקים }

הפלא ופלא

אוצר בלום של פלאי פלאות מגנזי קדם אות א'

אליהו הנביא

אליהו הנביא מכונה "בעל אדרת שער" משום שמלבושו היה עשוי משער של חיות. מדוע? משום שאליהו חשש משעטנו, ואם ילבש בגד צמר - קיים חשש שמא יתערבו בו חוטי פשתן, ואם ילבש בגד פשתן - שמא יתערבו בו חוטי צמר, לכן, למען הסר כל חשש איסור, קיבל אליהו על עצמו שכל מלבושיו יהיו אך ורק משיער חיות. כן כתב ה"חת"ם סופר".

הרוצה לקבל את ברכתו של אליהו הנביא, זאת יעשה: בטרם עריכת הברית - יישב על הכסא שעליו תערך הברית, הוא הכסא המוכן לאליהו הנביא, כשהרח הנימול בידיו, ולאחר מכן יניח עליו את הרך הנימול. כן כתב הרה"א מלוניל (בספר "ארחות חיים" הלכות מילה) בשם רבנו נסים גאון: "הגידו לי זקנים שבדור, שביום שהכניסני אבי מורי לברית, נכנס לבית הכנסת ואני בידו, והתישב שעה אחת על כסא המוכן לאליהו, ואחר כך עמד והושיבני על הכסא. אמר להם: קבלתי מזקנים הקדמונים שזה הכסא מוכן לאליהו והוא מלאך הברית, וישבתי עליו עם הילד אולי יברכהו לי, והנה באמת מצאתי חכמה בברכתו".

אליעזר

אליעזר עבד אברהם היה כה ענק, עד שרק קרסולו בלבד היה באורך 10 אמות. במסכת סופרים (א, א) מסופר, כי פעם אחת גער אברהם באליעזר עבדו וכתוצאה מהגערה נפלה שינו של אליעזר. את השן שנפלה נטל אברהם ועשה ממנה מיטה, עליה ישן כל ימי חייו.

בספר "פתשגן הכתב" (פ' טו) הוכיח המחבר מעובדה זו, כי אבריו של עבד כנעני שייכים לאדונו גם אם הם אינם מחוברים לגופו.

אלישע בן אבויה

במה זכה אלישע בן אבויה שיוזכר שמו ב"פרקי אבות" יחד עם תנאים קדושי עליון? בעל "מלאכת שלמה" (אבות פ"ד, מ"כ) כותב בשם הגאונים, כי אלישע בן אבויה זכה לכך בשכר שמנע את רבי מאיר לעבור את תחום שבת, כידוע.

ר"ת	יציאה	כניסה	יחידים
18:43	18:03	16:50	ירושלים
18:40	18:05	17:07	תל אביב
18:41	18:03	16:58	חיפה
18:44	18:05	17:09	באר שבע

בן איש חי

ספר 'פסקי בן איש חי' | הלכות שבת

סימן ש"ח

דין המבשל בשבת - הנאה ממעשה שבת

שוחט שבא לשחוט בשבת לצורך חולה שיש בו סכנה, ויש תרנגול קטן שיספיק לחולה, לא ישחט תרנגול גדול אלא הקטן. אבל אם אין השוחט רואה תרנגול קטן לפניו, ורק הביאו לו תרנגול אחד לשחוט אינו חייב לחקור ולדרוש מהם אם יש להם קטן או לא, כדי שלא יהיה עכבה, הדרושי הרי זה משובח.

אם בישל בשבת, ואחר שבישל נודמן לו חולה שיש בו סכנה שצריך לאותו תבשיל, לא נפטר בכך, מאחר שגמר הבישול במחשבת איסור.

מכה בפטיש באוכל

פרי שקורין בערבי משמש שנתיבשו הרבה, דרכן לשרותם במים ומשפשפים אותם בידים זה בזה עד שנמחים לגמרי ויהיו מים, ולא ישארו אלא הגרעינים בלבד. אם הם יבשים הרבה שאי אפשר לאוכלם בלא שריה, יש לפקק בזה ממה שכתב הרמ"א כל דבר קשה שאינו ראוי לאוכלו כלל בלא שריה, אסור לשרותו בשבת דהוי גמר מלאכה ע"ש. וכתב החיי אדם דאפילו אם שורה אותו בצונן חייב. ועיין להרב חסד לאלפים שכתב, פירות היבשים, יש אוסרים לשרותם בשבת, וטוב לשרותם מערב שבת ע"ש. על כן צריך להזהירם פה עירנו, שלא ישרו מזה המין שקורין משמש אם הם יבשים הרבה שאין ראויים לאכול קודם שריה כלל.

שאלה. פירות שאין להם קליפה עבה כגון ענבים ותמרים ואגסים ואפרסק וכיוצא, שנפלו לתוך סממנים של צבע ונתלכלכו בהם, שאי אפשר לאוכלם בלא הדחה ושפשוף כלל. או שהם מלוכלכים מפירות אחרים שהיו עמהם בסל אשר נבאשו ונסרחו, ואי אפשר לאוכלם בלא הדחה ושפשוף היטב, אם מותר להדיחם ולשפשפם במים בשבת, דיש לומר כיון דלא חזו לאכילה בלא הדחה הוי ב"ש, דבימיהם היה היין חזק דאינו ראוי לשתות בלי מזיגה, והיו מוזגין אותו גם בשבת וכו' ע"ש שהאריך בזה. ואחר המחילה מה דמיון לזה הספירט"ו עם יין חזק שהיה בימיהם, דאותו היין היו יכולים לשתות כוס אחד ממנו בלא מזיגה, המזוג ערב להם יותר. וכן אם ישנו כוסות הרבה בלא מזיגה קשה להם. אבל זה הספירט"ו הוא כמו ארס שאי אפשר לשתות אפילו מעט בלא מזיגה. ואין הכי נמי ספירט"ו חלוש שאפשר לשתות ממנו מעט בלא תערובת, מותר לערב בו מים בשבת.

ליקח לחם שנאפה ולהניחו על גבי התנור בשבת שיהיה כולו מוקשה עד שיהיה צנימים, הנה בזה ודאי אסור דהוי גמר מלאכה וחייב משום מכה בפטיש, שבאמת בזה הוא גמר מלאכה של הצנימים הנזכר.

שכר חזק מאוד שקורין ספירט"ו, שאי אפשר לשום אדם לשתותו כמו שהוא. ומערבין בו מים או שכר חלוש פשוט כדי שישתו אותו, לא אריך למיעבד הכי בשבת על

ישמחו במלכותך

פרק א' | שמחת השבת

סוד מנהג הגדול של השמחה בשבת המלכה

יום השבת מיוחד לעבודת השמחה

הנה פתבו חז"ל שְׁפָל הַקִּלְלוֹת אֲשֶׁר נֶאֱמָרוּ בַתּוֹרָה בְּפָרְשַׁת פִּי תְבֹא, הֲנֵן מִחֲמַת חֶסֶד הַשְּׂמִיחָה בְּעִבּוֹדַת ה' כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כח מז-מח): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵב מְרִב פֶּל וְעַבַדְתָּ אֶת אֱלֹהֶיךָ כְּלֹמֵר, שְׂמִיחַת שְׂאֵל עֲבָדוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת עֲבֹדַת ה' מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה, בְּאוֹרְאֵיהֶם כָּל הַקִּלְלוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁנֶּאֱמָרוּ בְּפָרְשַׁת פִּי תְבֹא, רח"ל. וְהַיּוֹם הַשְּׂמִיחָה לְעִבּוֹדַת הַשְּׂמִיחָה הֵנּוּ יוֹם הַשְּׂבֵת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגָּאֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעַל ה"א אֲגָרָא דְכָלֵה" (פ' כי תבוא) שְׁנֵי רִמּוֹ בַּפְּסוּק "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁתַּחַת (כְּלֹמֵר אַחֲרַי) "אֲשֶׁר" הֵן "שְׂבֵת" וְזֹאת לְרִמּוֹ שֶׁפָּל הַצָּרוֹת בְּאוֹרְאֵי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי שֶׁהֵן לֹא עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשְׂבֵת מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה וּטוֹב לֵב, וְע"י עֲבֹדַת ה' מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה וּטוֹב לֵב בְּיוֹם זֶה, זֹכִים יִשְׂרָאֵל לְהַצִּיל מִכָּל הַקִּלְלוֹת וְזֹכִים לְכָל הַבְּרָכוֹת, בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחֵי נְיֻוֹת.

שְׁנֵי הַבְּרָרִים הוֹרִים לְיִשְׂרָאֵל בְּשֵׁבֶת - שְׂמִיחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים טַעַם חֲמִישִׁי: פָּתְבוּ חז"ל (שבת פ"ח) שֶׁכָּאֲשֶׁר אָמַר יִשְׂרָאֵל "נִעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע" יָרְדוּ שְׁשִׁים רְבוּא מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרַת וְנִתְּנוּ שְׁנֵי כְּתָרִים בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד, וּכְשֶׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּחַטָּא הַעֲגָל נִלְקְחוּ הַכְּתָרִים מֵהֶם וְנִתְּנוּ לְמִשֶׁה רַבֵּנוּ, וְעַתִּיד הַקָּבִ"ה לְהַחְזִירָם לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה לה י): "וְשִׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים." וְכֵתֵב הַגָּאֹן ז"ל (פע"ח שער השבת) שֶׁכָּבֵל שְׂבֵת מִשֶׁה רַבֵּנוּ מְקַבֵּל אֶת כָּל הַכְּתָרִים שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל וְהוּא מְחַזֵּר לְכָל אֶחָד מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ הַקָּבִ"ה, וּמִפְּתוֹם הֵם זֹכִים לְהוֹסֵפֵת נְשָׂמָה יְתֵרָה וְלִקְדָּשֵׁת הַשְּׂבֵת, וְזֶה רִמּוֹ בְּמַה שְׂאוּמִרִים בְּתַפְלָה: "יִשְׂמַח מִשֶׁה בְּמִתְּנַת חֶלְקוֹ" לְרִמּוֹ שֶׁמִּשֶׁה רַבֵּנוּ שְׂמַח בְּחֶלְקוֹ - בְּכְתָרִים שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ הַשֵּׁנִי שֶׁהֵם לֹא בְּחֶלְקוֹ, וְאֵינוֹ חֲפִץ בְּכְתָרִים שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן הוּא מְחַזֵּר לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַכְּתָרִים הָאֵלוֹ בְּכִנִּיּוֹת הַשְּׂבֵת. וְכֵתֵב רַבֵּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלָב (ליקו"מ כב) שֶׁשְׁנֵי הַכְּתָרִים הָאֵלוֹ הֵם הַשְּׂמִיחָה שֶׁל מִצְוָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל שְׁנֵי הַכְּתָרִים: "וְשִׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים." וּבְאֵר מוֹהַרְנ"ת (ע"ת ה"ד ג) שֶׁשְׁנֵי הַכְּתָרִים הָאֵלוֹ, אֲשֶׁר הֵם תּוֹסֵפֵת הַנְּשָׂמָה וְהַקְּדָשָׁה שֶׁל שְׂבֵת פְּמוּבָא בְּאַרְיִז"ל, הֵם תּוֹסֵפֵת הַשְּׂמִיחָה שְׂזוּכִים לָהּ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הַשְּׂבֵת, וּמִפְּתוֹם שֶׁל שְׁנֵי הַכְּתָרִים זֹכִים כָּל יִשְׂרָאֵל בְּשְׂבֵת לְשִׂמַחַת הַמִּצְוֹת, וְהַשְּׂמִיחָה שְׂבֵת הֵיא סוּד פְּנִימִיּוֹת קְדָשָׁתָהּ שֶׁל הַשְּׂבֵת, כִּי זֶה עֶקֶר הַקְּדָשָׁה שְׂזוּכִים יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁבֶת ע"י שְׁנֵי הַכְּתָרִים שְׂמִיחָה בְּשְׂבֵת, וְלָכֵן חז"ל לְמַדּוֹ אֶת הַשְּׂבֵתָם שֶׁל שְׁנֵי הַכְּתָרִים הָאֵלוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל מִפְּסוּק "וְשִׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים."

ספר חסידים

סימן ק"ע [המשך]

נאמר כי חילוק יש בין האנשים שאם לא זכה בחייו לא יצילו לו כל הצדקות. אבל אם זכה וחסד ובשביל עוונותו יגרשוהו מגן עדן או עושיין לו דין בגיהנם או מיגיעים אותו דרך קוצים או מלאכי חבלה משחקים בו. או צדיק שמפני עון אין מכניסים אותו במחיצת צדיקים אז מובליהם אם מתפללים. או אם נותנים צדקה בשבילו או אם גול והורשים משיבים או אם יתבוזה המת לפחת ולמעט מעונותיו אבל מי שלא זכה לאחר מיתה לא יועיל כל מה שיעשו בשביל המת אא"כ צוה זה והבחין ועשו במותו כמו שעשה במשה ויהושע וכל ישראל ודוד ושלמה תלה הכתוב במשה ודוד. פירוש שמה צוה להעלות ארונו של יוסף ובני ישראל העלוהו ונקרא על שם משה וכתוב (שמות יג יט) ויקח משה. וכן דוד בקש לבנות בית המקדש ולא עלה בידו על פי הדיבור וצוה לשלמה לבנותו ותלאו הכתוב בדוד וזה אמרו תלה הכתוב במשה ודוד:

סימן קע"א

כשבוכה יודה על פשעיו ויאמר יכבה דמעתי חרון אפך ממני ואת לבבי אזה אשר נמס ויהי למים: ויכבה גחל אשר קדחה באפך ותשובת מעשי הן ישיבו אפך ממני. ותעניתי ועינוי הם ימלאוך רחמים כלי וערך שלחני אשר לא ערכתי תשובת זבח ערוך והסיר אשר לא הצגתי על גחלים. חשוב כאשר תוקד על מזבחך לא תכבה. וכלי מאכלי אשר לא הובאו לפני תשובת כאשר יביאו בני ישראל את המנחה. ואת חסרון דמי יכפר עלי כדמים על קרנות המזבח ומיעוט חלבי כחלבי אמורים דמעות עיני כהסך נסך שכר וקול בכי כקול שירים שהיו משוררים וחשיכת עינים בצום ובכי כאור המנורה. וריח רעבון כריח הקטרת ובשפכי נפשי ולבבי עם דמעותי תמחה פשעי. וחלישות אברי כנתי קרבן. ושברון לבי כאבני מזבח ומשברי לבי כזבחך ולא תבזה לבי הנשבר ושינוי בגדי תמדות כבגדי כהונה ומניעת רחיצה כקידוש ידים ורגלים כי צריך למנוע רחיצת חוטא מרחיצת מצוה ואילו לא היה לו לשנות בגדו וחלוקו טוב היה לו שהרי אמרו מי שאין לו אלא חלוק אחד חיוי אינם חיים. ובקריעת לבבי יקרעו ספרים שכתובים בהם עוונותי. ומוצא שפתי יסתמו פיות סוטני וחלישות לבי ישמחו לב מבקשיך ובטני הריקה מתענוגים אל תשיבני ריקם מלפניך ובעבור נפשי היבשה מתאוה תמלא משאלותי וניחומתי ותשובתי ישיבוך אלי ותרצני. כי נחמתי על רוע מעללי ועל דרכי הרעים כי עשיתים. בין שגינות בין זדונות ואתה יודע ורואה כליות ולב ואתה יודע כי שוים מחשבתי ודברי פי יהי רצון מלפניך רחום וחנון שתסיר מעלי כל דברים המעכבים את התשובה ולא אשוב להרע לפניך ומעשה הטוב והמחשבה הטובה אשר יש בי יכוננו לעולם לפניך ולבך עלינו לטובה:

עד שלא נעטוה – משה רבינו פחד לדבר עם ישראל

או יש לומר, דהנה כאן מצינו שאמר ה' אל משה דבר אל בני ישראל, וזה הוא פעם ראשון אחר מתן תורה שנכתב דבר אל בני ישראל. אך יש לומר דידוע דאמרו רבותינו (יומא ט'): בהרי מאן דריש לקיש משתעי הוי יהבין ליה עסקא בלא סהדי. והענין הוא, דהצדיק שומר מאוד את דיבורו שלו עם המון עם משום כשאדם מדבר עם בני אדם המונים יכולין להפסיק אותו מדביקות השם יתברך זולת אם זה האדם יכול להתרומם על ידי דיבור הצדיק או רשאי הצדיק לדבר עמו, כי אדרבה על ידי דיבורו דבדיקות ה' עושה רושם בדיבורו ויכניס אותו גם כן אל הקדושה. כן הוא הענין דריש לקיש היה צדיק גדול והיה שומר מאוד דיבורו שלא לדבר עם בני אדם כלל זולת אם זה האדם אשר היה יכול לרומם אותו אל הקדושה אז כד הוי משתעי בהדי בוודאי אותו האיש היה ישר וכשר לזה יהבין ליה עסקא בלא סהדי. והנה כשחטאו בעגל ונפסקו מקדושתם שחזרו לזהמתן אז היה משה מתיירא לדבר עמהם לזה בא הציווי מאת השם יתברך אליו דבר אל בני ישראל, רצה לומר שהם זרע ישראל בני אברהם יצחק וישראל אשר בדבריך עמהם בוודאי תגביה ותרומם אותם אל הקדושה וידבקו לי לשמי על כן דבר אתה עמהם וקל להבין:

מדוע משה רבינו נתקשה במנורה?

וראה ועשה כתבניתם כו' (שמות כה, מ). פירש רש"י מגיד שנתקשה משה במעשה המנורה עד שהראה לו הקדוש ברוך הוא. ויש להבין, הלא גם בשאר כלי המשכן כתיב ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כו'. ועוד גוף הדבר למה נתקשה משה במעשה המנורה. ונראה, כשכל העולמות מסתכלים בהבורא יתברך בהירות עליונות אשר למעלה מכל העולמות אז מחמת גודל בהירות הזה הם ביראה ופחד עד שהם מתבלים במציאות ואין להם שום שמחה כלל מחמת היראה ופחד שיש להם עד שהם בטלים במציאות ועיקר השמחה הוא כשהם חוזרים לעצמותם ובהירות הבורא יתברך מצמצם עצמו ומתלבש עצמו בלבוש בעולמות אז הם בשמחה: וזהו הרמז במאי דאמרינן בגמרא משנכנס אדר מרבין בשמחה, הרמז משנכנס כשהעולמות חוזרים לעצמותם ומתלבשים עצמם בשפע מהבורא ברוך הוא, כי מלת אדר הוא לשון לבוש מלשון אדרת אליהו. מרבין בשמחה, אז הוא עיקר השמחה אבל קודם לזה בעת הסתכלותם אז הם ביראה עד שהם בטלים במציאות. וראיה על זה כל הניסים אשר נעשו, דהיינו קריעת ים סוף ושאר הניסים היו חוץ להטבע כל עיקר וזה הנס אשר נעשה באדר בהמן נעשה במעשה הטבע, כי הבורא יתברך עשה לנו נס גדול כזה בהטבע שמתחלה אהב אחשוורוש להמן ואחר כך אהב את אסתר, כי החורש הזה אדר רומז על התלבשות השפע בעולמות חוזרים לעצמותם ולכך הנס אשר בחודש הזה נראה מלוכב בהטבע. ועל בחינה הזאת הצירוף של זה החודש עיר"ה ולשרק"ה בני"י אתונ"ו (בראשית מט, יא) השני ההי"ן, רומז על התלבשות השפע בעולמות. ויו"ד וי"ו, רומז על הסתכלותם בבהירות הבורא יתברך שמו. ובוה יבואר הנ"ל, כי איך אפשר להשיג בהשגה בהירות העליון אשר לא יצמצם עדיין בעולמות אך על ידי התלהבות אשר יש לו לאדם לדבק בהבורא יתברך שמו על ידי התלהבות ההוא ישיג בהירות העליון אשר עדיין לא נתלבש כלל בהעולמות אשר מזה בא החיות על כל העולמות כדכתיב (משלי טז, טו) באור פני מלך חיים. והנה המנורה הוא רומז על השפע אשר עדיין לא נתלבש בעולמות. וזה הרמז נתקשה משה וגו', הרמז היה קשה לו איך לדבק ולהשיג בהירות העליון. וזה הרמז שהראה לו הקדוש ברוך הוא המנורה של אש, הרמז על ידי התלהבות ישיג זאת וזהו של אש אבל שאר מלאכת המשכן רומזים על השפע אשר התלבש בעולמות ובוודאי לא היה קשה לו להשיג ודו"ק היטב:

{קדושת לוי | רבי לוי יצחק מברדישטוב זיע"א}

נצור לשונך

חובת השמירה – פרק ב' [המשך]

אותם האנשים שבשואט נפש הם עוברים על איסור לשון הרע ורכילות ושאר חלקי דיבורים האסורים ואינם מקבלים על עצמם להשמר מזה, כמה בושט וכלימה יסבלו כשיגיעו לפרשיות אלי, ויקייים עליהם הכתוב: "ונקטתם פגניותם בכל פועותיכם אשר עשיתם" (יחזקאל כ', מ"ג). וזה יהיה שייך, אפילו כשיגנוקו מעונותיהם על ידי יסורי גיהנום וכדומה, ויזכו לגן עדן. וכמאמרם: "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא". מכל מקום בושט וכלימה יכנסו פניהם כשיגיעו לפרשיות אלו. וכעין שמצינו בסוטה אצל אגריפס המלך, כשהגיע בקריאתו בספר התורה לפסוק: "לא תחלף עֵלְיֶיךָ אִישׁ נֶקְרִי" (דברים י"ז, ט"ו), זלגו עיניו דמעות, עיין שם. וזה היה רק פעם אחת לשבע שנים בבית המקדש בעת בוואו לקרוא בתורה. ובפרט בגן עדן, ששם הוא עולם הנצח, וצרוורה שם נשמתו בצרוור החיים, כמו שכתוב בקרא, ורגיל לשמוע שם מפי השכינה כמה וכמה פרשיות, שמדברות אודות דיבור האדם. כמה צער ובלימה יסבלו, כשיזכור שהיה דש כל אלה תחת רגליו בעודו בזה העולם, ולא התמרמר מעולם על זה, ואיך יוכל לישא את פניו מפני הבושט. ולא יועילו לו אז שום תנחומים לנחם את נפשו, בזכרו תמיד את גודל העוולה שעשה בזה. ועל כן צריך כל אדם להתבונן בזה בעודו בזה העולם, ויקבל על עצמו חובת השמירה, ויהיה טוב לו בזה ובכא. עוד צריך איש נבון להתבונן, שיש כמה הלכות חמורות בתורה, שרמוזות באיזה פסוק או באיזה תיבה, ואלו בענין כח הדבור, שלא יקלל אדם לשונו באיזה דיבור האסור, שנה הכתוב ושילש כמה פרשיות בזה. מזה אנו יכולין להתבונן גודל חיוב השמירה שיש עלינו בזה.

גם אתם יכולים לתמוך בעלון העמותה ולזכות בהקדשה!

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

זכות ביזכוי הרבים

הקדשה חד פעמית בעלון

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמותת "בצדקה תכונני" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת כלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף העמותה פועלת ללא מטרות רווח כלל!

חלוקת סלי מזון שבועיים מתן ומענה לחוסרים ביתיים בסיסיים חלוקת סלי לידה לילודת ולתינוק ועוד פעילויות תמיכה בחגים ומועדים

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון: alon@gamah.org - מייל לכל מטרה אתר הגמ"ח WWW.GAMAH.ORG 054-4785404 | 054-6091685

לתרומות בנק לאומי (10) | סניף 858 | מספר חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104 קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965 ניתן לתרום גם דרך "נדרים פלוס" וזריים ובאשראי בטלפון ובאתר bit

לתרומה סרוק את הברקוד בצדקה תכונני נדריח סיוע מוזן וסיוע לנדווקים

לקבל כבוד מילדים

"דבר אל בני ישראל ויחזקו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבקו לבו תקחו את תרומתי" (שמות כה ב)

רש"י אומר: "ויחזקו לי" - לי לשמי". מקשים המפרשים, הלא מצינו בתז"ל: "לעולם יעסק אדם בתורה ונאפלו שלא לשמה שפתוף שלא לשמה בא לשמה" ומדוע במצווה זו צוונה התורה דוקא לשמה? "ויחזקו לי" - לי לשמי? מה זה שונה לשאר המצוות שזה דווקא לשמי? ויש לומר: כי אע"פ שמצווה שלא לשמה גם כן נחשבת מצווה ומקבלים עליה שכר, כי "אין הקב"ה מקפח שכר, אפילו שיחה נאה!", אבל מכל מקום ממצווה שלא לשמה לא יכולים להתקין מקום השראת שכינה, כמו שכתוב: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה ח) כדי לבנות מקום להשראת השכינה צריך לעשות לשמה דוקא בכוונה טהורה ורצויה. אז שאר המצוות - זה לא דווקא להשראת שכינה, אבל מקדש זה להשראת שכינה, אז צריך להיות דווקא לשמי, לשמי - מצווה לשמה ואז תשרה שכינה, אז צריך לעשות לשמה בכוונה טהורה ורצויה. חז"ל אומרים: "ושכנתי בתוכם" בתוכו לא נאמר בתוכו של המשכן אלא בתוכם - בתוך כל אחד ואחד מישראל!" פירוש: שעיקר המשכן והשראת השכינה הוא בלב של איש הישראלי. כמו שאומר הש"ה הקדוש: "וכל צדיק הוא מדור לשכינה" אם כן כמה צריך האדם לטהר ולזכק את ליבו שיהיו המעשים לשמה בכוונה טהורה ורצויה, כי השראת השכינה לא תוכל להיות שלא לשמה. חז"ל הקדושים שעברו את ה"בכל לבבם ונפשם לא הסתפקו בזה, וסידרו תפילה: "ויתקן לבנו לעבודך באמת" כי אין שיעור לטהרת הלב כמו שאומר ה"מסילת ישרים" בפרק טז' וזה לשונו: "כי מי שיעור לטהר ליבו יותר הוא מתקרב למקום יותר והוא קרוב אצלו יתברך". מי שיעור לטהר את ליבו יותר - הוא המתקרב יותר למקום ואהוב אצלו יתברך.

מרן הסבא מקלם זצ"ל סיפר: כי כמה פעמים רצה לעשות איזו פעולה שמצמצא חן בעיני רבו הגאון רבי ישראל סלאנטר זצ"ל. אז כל פעם הוא חיפש: איזה פעולה מצמצא חן בעיניו? וכל פעם מצא רבי ישראל סיבה לביקורת במעשים שהוא עושה. כל מעשה שהוא ניסה לעשות שימצא חן בעיניו שיהיה מושלם והכל - מצא לו ביקורת במעשה! אם כן כמה קשה לעשות מעשים לפני הקב"ה שיהיו מציניים לפניו!! אם אצל רבי ישראל - הוא לא עבר את המבחן עד הסוף, אז מה אצל הקב"ה שהוא יודע נכחי נפשו של כל עושה ועושה.

כמו שאמר ה"מסילת ישרים" בפרק טו': "כשם שאין עולה על גבי במזבח של מטה אלא סולת נקיה מנופה בשלוש עשרה נפה שכבר טהור לגמרי מכל יג, כך אי אפשר לעלות על מזבחנו העליון להיות בעבודת האל השלמה והמוכרת אלא המובחר שבמעשים הטהור מכל מיני סיג!". זה מה שאמרנו לנו חכמים: כדי שהלב יהיה מוכן להשראת השכינה, וירשינו מעשים טהורים מכל מיני סיג, זו היא עבודה של כל אדם בכל ימי חייו, להשתדל לעשות מעשים שיהיו רק לשם שמים.

וכבר למדנו שהרמב"ם בסוף מסכת מכות (על הגויים) הוא אומר (במשנה האחרונה): "שם יעשה אדם מצווה אחת כל מיני חייו בלא שום פניה ונגיעה - יכול לקנות בה עולם הבא!". אחת, אז לעשות מצווה בשלמות ללא שום סיג - לא פשוט, כדי שיעלה על מדבח רצונו ה'.

מספרים: כי בימי הגר"א מוולנה זצוק"ל חי איש שהיה צם יקלקל אותם ויוציא אותם לתרבות רעה! משבת לשבת "תענית הפסקה" לא אוכל ולא שותה יומם בלילה לפני מספר ימים הרב עדס דיבר עם בוגרים של הישיבה שבוע משבת לשבת. ובכל ערב שבת היה הולך למקווה, מעשרות שנים שמתאספים פעם בשנה פה בבני ברק. ובמצע הדרך היה יושב לנוח על גבי אבן אחת, וכל ילדי וילנה וסיפרו לי ששמה הוא דיבר גם על היכוי הרבים והחזרה היו מתאספים לראותו. ציונה הגאון זצ"ל: "שהילדים לא בתשובה. הוא אומר: שיש להתבונן ולהבדיל בין חוזרים יתאספו יותר!", ומני אז לא היה יכול לצום. ואומרים בעלי לתשובה לחוזרים בתשובה; תלוי מי החזיר אותם המוסר: "שאינן ספק שהאיש הזה היה צדיק גדול ולא צם לשם בתשובה? אז רואים אחרי התשובה איך הם מתנהגים שמים, ולא בגלל הכבוד הזה שהילדים מתאספים לראותו, אלא אחרי זה יודעים גם מי החזיר אותם בתשובה! זאת מתוך צדקתו התערב שמץ מהכבוד הזה שהילדים חלקו לו. אומרת זה תלוי גם במי שמעביר להם את הדברים ואיך אע"פ שהכבוד הזה בטל במיעוטו, בכל זאת כיון שחסר לו הדברים מתקבלים על ליבותם. אז פה רואים: שאם הכבוד הזה כבר לא היה מסוגל לצום". מכאן רואים: כמה האדם צריך לדקדק במעשיו! אז זה לא יאומן כי יסופר, אדם מקבל כח למד איתו, כמה השפעה יש על הבן. ועל אחת כמה בשביל טיפ טיפונת כבוד, הוא לא מתכוון, טיפ טיפונת כבוד וכמה מורה שלומד תורה עם הילד, ויש בו איזו פניה שהוא לא מתכוון הוא לא מתכוון, אבל הטיפ טיפונת של הכבוד שהיא לא לשם שמים, כמה הוא גורם שהתלמידים יצאו הזאת שמהולה בתוך הכוונה: "לשם שמים", נתנה לו את הכח לתרבות רעה ח"ו.

הוא מהולל בתוך הכוונה: "לשם שמים", נתנה לו את הכח לתרבות רעה ח"ו. ועתיד האומה הופקד בידכם! דעו מה שיש בידכם לתקן אתם שומעים? טיפ טיפונת של מה מחזיק בן אדם. זאת אומרת במחשבה טהורה לשם שמים, ודעו מה שאתם עלולים אם נותנים הערכה למישהו בדרך שהוא הולך, אתה דוחף אותו ח"ו לפגום בשמץ של פניה עצמית ובכוונה לא טהורה! קדימה אתה עוזר לו לאינן שיעור. ואם אתה לא נותן לו את ההערכה המתאימה לפי מעשיו - אתה מוריד אותו, לא יהיה לו רץ "קשט אחרים" מקבל משמעות נוספת וחדשה; זה לא להוציא מהבן אדם פי כמה ממה שהוא חושב שהוא מסוגל! מתוקן בהם, שלמדנו השבוע: שאם אדם אומר דברים זאת אומרת אדם לא יודע כמה הוא מורכב: "עקב הלב מפל לאנש הוא מי ידענו" (ירמיה יט ט) מי ידענו, כשאומרים "ויתקן להם שהוא לא עושה אותם בעצמו, אז אין ראוי לראוי לבנו" זה מכל סיג של כבוד, מחשבה זרה, תאווה כלשהי וכי וכי... כב,ב,ב... "אבל לא יגיד כאילו שהוא יכול לחזק רק הובא בתוספות במסכת חגיגה דף טו בשם הירושלמי על 'אחר', אז רואים שהדברים האלה משליכים על אלה ששומעים, לכן אמרו חכמים: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות - לכל גדולי ירושלים והושבים בבית אחד, ואת רבי אלעזר רבי ותורה יבקשו מפייה ואם לאו אל יבקשו מפייה (ע"פ מלאכי ב ז). זאת הנקודה החשובה שצריכים לדעת, ולכן כשכתוב פה "ויחזקו לי" אז כתוב לשמי, כיוון שהשראת גדול כוחה של התורה? אם יתקיים הבן הזה אני מקדישו לשרות שכינה. וצדיק שהוא מדור לשכינה, אז הוא חייב לתורה!", ולפי שלא איתנה כוונתו לשמים, לפיכך לא נתקיימו בו. זאת אומרת הכוונה שלו היתה: "הנני מקדיש את הבן הזה לתורה", בגלל שהוא ראה את כבוד התורה, ראה מה התורה מחוללת. וזה נורא ואיום! הרעיון הזה שבגלל כוונה זו שאינה לכבוד שמים, בשביל זה יצא אלישע לתרבות רעה! על זה אמר הסבא זצ"ל מקלם: "הלא האב לא למד איתו תורה, אלא הביאו לבית הספר, בכל זאת אם כוונתו לא היתה טהורה מכל שמץ לשם שמים, כבר יצא הבן לתרבות רעה!". זאת אומרת אם לא היתה לו שום כוונה המצב היה יותר טוב, אבל כיוון שהכוונה היתה לא לשמה - זה גרע יותר.

אם כן על אחת וכמה המורה שלומד תורה עם הילד שיש בו איזה פניה שלא לשם שמים, כמה הוא גורם שהתלמידים יצאו לתרבות רעה חס ושלום! תלוי מי המלמד, אפילו שבשיעור במלמד או הרב יכול לדבר לעניין, יכול להגיד דברים נפלאים, מרוממים, חידושים, מוסר הכל הכל נפלא. אבל, אם הוא בפינויותו לא בסדר, לא כשר, זה ישיפע על התלמידים, זה

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א
בבית מדרש קהילות פז, בני ברק
בתאריך 14.02.2021
לשמיעת שיעורים והרצאות חייגו
(גם מטלפון כשר)
02-3724787

לעילוי נשמת
 שיפלו אויבינו ויחזרו כולם
 לשלום לביתם מהרה

לזיווג הגון מהרה
 יעקב בן אסיה אסתר
 אוריאל בן תקוה
 אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
 קידנו ברק בן זייתה,
 יעקב בן עזיזה
 אמנון בן בלהה

לעילוי נשמת
 זייתה בת סהלה
 היות בת סמו
 חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג יקובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
 ציון בן יהודה
 אבנר בן יהודה
 אפרים בן שושנה

לעילוי נשמת
 לדעת החכמה ומוסר'
 לדעת החכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
 מינה בת סימה
 דייזי בת חביבה
 תמר בת שלמה
 יוסף בן חנה

לעילוי נשמת
 יוסף בן דונטה
 יוסף בן שושנה ימיני

שותפים בזיכוי הרבים

עלון תורני בתפוצה רחבה

העלון מופץ מדי שבוע לכל חלקי הארץ גם דיגיטלית באתרים מוכרים בעלי עשרות אלפי עוקבים כגון "דרשו", "בעולמם של חרדים" ועוד וכן ברשימות תפוצה גדולות

להעלחת כל עם ישראל שיפלו אויבינו ויחזרו כולם לשלום לביתם מהרה

זכות בזיכוי הרבים

הקדשה חד פעמית

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

הזדרזו לזכות בהקדשה משלכם לרפואת/עילוי נשמת/הצלחה/זיווג וכו'

לפרטים חייגו\שלחו הודעה: 054-4785404 / 054-6091685

לקבלת העלון בחינם למייל\לנייד כל שבוע- להצטרפות לרשימת התפוצה ניתן לשלוח הודעה למספר הטלפון או למייל alon@gamah.org

סרקו לדף מאובטח לבחירת מסלול

בצדקה תכונני
נמ"ח סלי' מזון וסיוע לנוקדים